

## A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — CONTICH

1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedig Meisje. — 7. Karel Cogge. De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het Wonderlijk Gezelschap. — 11. Het Kermismeisje. — 12. Willem Tell. — 13. Beter een lap dan een scheur. — 17. De Zinneloozen van Gheel. — 20. De Klok van Stuivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog Grapjes. — 35. Het Kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van Kleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Eetlijk duurt 't langst. — 61. Streng Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sinterklaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwte van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwsgierig Aagje. — 79. De Verrassing van Oudenaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering van Nova Zembla. — 89. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De oude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De oude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Nooit Vergeten. — 118. De Spion van den Molen. — 119. De Kinderen van den Dokter. — 120. De Ruwe Kerel — Tweemaal gevonden. — 126. De Kerels van Lampenisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Bertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 168. Een jonge Held. — 169. Jacob van Artevelde. — 170. De Overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. De Avontuurlijke Reis. — 173. De Strijd met den Wolf. — 174. Een vreeselijke Avond. — 175. De gevluchte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een moedige Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Zoon van den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis van Columbus. — 183. De Schilder van Karel den Stoute. — 184. Het Spook van de Schelde. — 185. Het Avontuur in het gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbalclub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelarehof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De Wandelende Deur. — 194. De Avonturen van Geeraart. — 195. Geeraart in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Roode Knuppels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De betooverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Elzie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenis. — 209. De Spion voor zijn Land. — 210. In het verwoeste Vlaanderen.

*Vraag elke week het nieuwe boekje aan uw dagbladverkooper, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurig voort.*

— PRIJS 60 CENTIEM. —

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

## A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS

Nr. 160.

Tweede druk.

# Na veel Avonturen



Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich



## NA VEEL AVONTUREN

## I.

Maar kort had zij haar man, den dorpsonderwijzer, overleefd; nu was zij ook grafwaarts gedragen. Bij de groeve stond de achtjarige Frits, en wilde zijn moedertje maar niet verlaten. Hij weigerde van het kerkhof heen te gaan.

— Wij zullen hem zijn zin geven, zeide de burgemeester. De jongen is altijd een stijfkop geweest, en de honger zal hem wel naar huis jagen.

— Heeft de arme jongen geen familie? vroeg een heer van elders.

— Neen, antwoordde de burgemeester. Meester en zijn vrouw waren uit den vreemde gekomen.

De mannen verlieten het kerkhof. Frits bleef alleen.

Hij wierp zich op den grafheuvel en riep schreiende om zijn moeder, die nu zou koud en bleek in haar kist



lag. Nooit zou hij meer haar stem hooren. nooit meer in haar trouwe oogen staren. en hij had haar toch zoo lief!

Uur aan uur verliep en het begon te schemeren. Frits kwam tot zich zelve, en hij keek rond. Het was hier zoo eenzaam en stil; alleen de boomen ruischten. Hij werd angstig en sprong op. Vlug liep hij naar het dorp om toch maar weer onder de menschen te zijn.

Bij den burgemeester was inmiddels beraadslaagd, hoe met die wees te handelen. De meeste boeren waren welgestelde lieden, maar hoewel zij medelijden met Frits hadden wilde toch niemand hem in huis nemen. Geld om hem ergens te besteden, gaf men ook niet graag, en daarom werd het voorstel van den molenaar aangenomen om Frits om de beurt telkens een week te herbergen. Dat toch zou niemand bezwaren; eten en drinken was er genoeg, een plaatsje om hem te slapen te leggen zou wel te vinden zijn. De kleeren, die men niet meer droeg kon hij krijgen. Zoo kostte hij de gemeente niets, maar niemand hunner bedacht hoe eenzaam en verlaten de knaap zich bij dat zwerven van huis tot huis moest gevoelen.

Toen zij van elkander gingen zat Frits moede en hongerig voor de gesloten deur van het huis, waar hij met zijn ouders zoo gelukkig had geleefd. De burgemeester nam hem bij de hand en hij volgde gewillig.

— 'k Zal hem eerst meenemen, zeide hij tot de andere mannen. Dan zullen wij wel nader afspreken hoe de beurten zullen volgen.

Zijn vrouw keek lang niet vriendelijk, toen hij met Frits binnen trad. Reeds wilde zij zeggen, dat zij aan haar eigen kinderen meer dan genoeg had, toen haar man haar de afspraak vertelde. Nu werd zij vriendelijker en zij gaf Frits brood en melk, maar slapen moest hij op den zolder bij den knecht.

Den volgenden dag werd de nalatenschap verkocht, en gelukkig bracht zij nog zooveel op, dat de schulden konden betaald worden. De burgemeester behield echter moeders gebedenboek, want Frits moest toch iets hebben dat hem in later leven aan zijn ouders herinnerde. Hij liet hem het boek zien, en vertelde hem, dat hij het voor hem zou bewaren tot hij groot was en er zelf in kon lezen.

Frits speelde met de andere kinderen van het dorp; slechts als de grootere jongens hem sloegen, liep hij naar het kerkhof om zijn moeder zijn nood te klagen. Men was echter niet hard tegen hem, en eigenlijk gebrek leerde hij niet kennen; doch hij bleef overal een vreemde, die slechts geduld werd.

Hij groeide sterk en weldra pasten zijne kleederen hem niet meer. Kreeg hij een afgedragen kleedingstuk, dan trok hij het aan, zooals het was, en spoedig zag hij er haveloos uit.

De Winter was wel de ergste tijd voor den eenzamen knaap; de lange, donkere avonden en de bittere koude waren booze vijanden. Hij kon nu niet door bosch en veld zwerven, niet meer naar het strand gaan, dat slechts een half uur van het dorp verwijderd was, en het graf



zijner moeder niet meer bezoeken, daar het onder eene dikke sneeuwlaag verborgen was.

Tegen het voorjaar kwam hij op school bij den nieuwen meester, die in zijn vaders plaats benoemd was. Maar deze zond hem reeds den eersten dag weg omdat hij zoo vuil was. Frits waschte zich, streek met de vingers door zijn verwarden krullebol, maar meer kon hij voor zich zelve niet doen.

De Zomer bracht Frits weer vreugde. De bloemen bloeiden, de vogels zongen hun lied om hem op te vroolijken, en de schitterende zon aan den hemel bescheen enkel zijn geluk. Hij versierde het graf zijner ouders met bloemen, en lag op het zachte mos naar de wolkjes te staren, of zat aan het strand te luisteren naar het bruisen der golven.

Ja, vooral aan het strand was het heerlijk! Was het eb, dan klom hij naar beneden en zocht naar schelpen. Werd het vloed, dan steeg hij langs de klippen naar boven, om zich voor het wassende water in veiligheid te stellen. En daarbij, niemand stoorde hem.

Eens op een dag ontdekte Frits tot zijne groote blijdschap een hol. Het was alleen bij eb te bereiken, en als het vloed werd dan was hij van de bewoonde wereld afgesloten en gevoelde zich zoo veilig als in een vesting. Hier bereidde hij zich een legerstede, en al was zijn verblijfplaats niet groot, het behoorde hem en hij werd er door niemand gestoord.

Nu begaf hij zich naar den burgemeester en vroeg om het gebedenboek zijner ouders.

— Dat durf ik niet doen, jongen, want het zou verwaarloosd worden, daar gij toch geen bergplaats hebt. antwoordde deze.

— Ik weet eene goede bergplaats, zeide Frits smekend en daar de burgemeester bedacht dat het boek toch werkelijk zijn eigendom was, gaf hij het den knaap. Maar Frits moest hem belooven het boek te toonen, teikens als hij er naar vroeg.

Verheugd spoedde Frits zich naar het hol, en sloeg het kostbare boek open. Op de eerste bladzijde had zijn vader zijn naam en dien van zijn moeder geschreven, benevens den datum van zijn huwelijk. Daaronder stond met dezelfde hand de datum van Frits' geboorte. Hieronder had zijn moeder met onvaste letters geschreven op welken dag zijn vader was gestorven, en daaronder had de burgemeester den datum ingevuld van het overlijden zijner lieve moeder...

## II.

Op het dorp was veel nieuwigheid. Op het kasteel, sedert den dood van den ouden baron niet bewoond, zou nu diens zoon komen. Deze had met zijne vrouw en zijn kind in het Zuiden gewoond, daar de dokters hem dit hadden voorgeschreven, voor de gezondheid van zijn eenig kind. Echter had het den kleinen Johan niet veel geholpen, en een beroemd geneesheer, die den kleine lang in de schitterende, blauwe oogen zag, had nu aangeraden naar den geboortegrond terug te keeren. De rust van het landleven, de versterkende zeelucht, het zwerfen door bosch en veld, zouden volgens hem de beste



geneesmiddelen zijn. Daarom zocht dus de jonge baron zooals de dorpelingen hem noemden, met de zijnen het oude kasteel weer op.

Eerepoorten waren opgericht, en bij de aankomst der voorname familie hield de burgemeester eene aanspraak. De kinderen zongen onder de leiding van den meester een welkomstliedje. De baron en zijn vrouw zagen bezorgd naar Johan, die met gloeiende wangen toekeek, en er niet van hooren wilde dat de feestelijkheden wat bekort werden.

— De kinderen moeten uitgenoodigd worden, papa! riep hij, en niet gewoon dat hem iets geweigerd werd, wenkte hij den meester.

— Zeker, Johan! zeide zijn vader. Maar vandaag niet. Het zou u te veel vermoeien.

Elke tegenspraak maakte den prikkelbaren knaap driftig en boos wilde hij reeds antwoorden, toen zijne moeder haastig zeide:

— Wij moeten veel toebereidselen maken, Johan! Er mag toch niets aan het feest ontbreken, niet waar, lieveling?

Nu lachte Joan weder, en in zijn naam werd de uitnoodiging gedaan voor een der volgende dagen.

Het feest slaagde naar wensch. Het weer was heerlijk, en in het park stonden de tafels, beladen met lekkers. Allerlei spelen werden er gedaan, er waren prijzen uitgelooft, er was muziek, in één woord: de dorpsjeugd was gelukkig en niet minder Johan.

— Wie is die arme jongen die daar aan het hek staat? vroeg hij opeens, en hij was reeds van plan met een schootel gebak naar hem toe te ijlen.

— Ach, dat is Frits maar! riepen sommige kinderen

— En waarom is hij niet meegekomen? vroeg Johan.

Nu vertelde iemand, dat Frits een havelooze jongen was, die uit medelijden werd onderhouden, maar die daarbij zeer ondankbaar en vuil was.

— Hij loopt altijd alleen en maakt veel ruzie zei hij.

— Wat een slechte jongen!! riep Johan, en zich toe Frits wendende zeide hij:

— Maak dat gij wegkomt of ik laat u door een knecht weggagen!

Verschrikt trok Frits zich terug. O, zoo graag had hij aan het feest deelgenomen. Maar hij was zoo slecht gekleed. En nu keek hij van verre!

Ach, zoo bitter gevoelde hij zijn verlatenheid. Hij kon het toch niet helpen, dat hij er zoo verwaarloosd uitzag! Waarom had zijn moedertje hem maar niet meegekomen in het graf...

Weenend wierp hij zich achter eene haag neder. Maar wat was dat? Hoorde hij een klagend geluid? Frits kroop door de haag, waarachter een beekje sroomde. Een jonge hond lag aan den kant, nog half in het water. Waarschijnlijk had men het diertje willen verdrinken, maar had het zich weten te redden.

Vol medelijden droeg Frits het diertje naar zijn hol, en maakte het een warm nestje. Door allerlei listen wist hij het melk te bezorgen, terwijl hij altijd wat van zijn



eten bewaarde. Elk vrij oogenblik bracht Frits nu bij zijn hondje door, dat hij Moor noemde, omdat het zoo 'n zwart glanzend vel had. Al de liefde, die in zijn hart sluimerde, doch waar niemand nog nooit naar gevraagd had, bracht hij op zijn hond over, die al van vreugde begon te blaffen, als hij zijn jongen baas slechts hoorde naderen. Nu gevoelde Frits zich zoo eenzaam en verlaten niet meer!

De Zomer ging voorbij, en wat moest Frits nu met Moor beginnen? Het kostte hem telkens meer moeite van het trouwe dier te scheiden, dat des avonds bibberde van kou, daar de Winter bijzonder guur inviel. Hij durfde niet meer in het hol overnachten, daar dit bij het slechte weer achterdocht zou wekken. Hij dacht zich haast suf, en besloot eindelijk het waagstuk te ondernemen.

Het was de week dat hij bij den burgemeester in huis zou komen. Bij eb bracht hij zijn hond naar het strand en verheugde zich in de sprongen van het dier. Maar toen het donker werd, nam hij het vastberaden in de armen, en sloeg den weg naar het dorp in. Stil sloop hij in huis, en ging met zijn hond op den schoot in een hoek zitten. Maar de huishond had spoedig den vreemden indringer in den neus, en begon te knorren en te blaffen.

— Laat den hond toch met rust, riep de vrouw des huizes.

— Ik doe hem niets, antwoordde Frits op angstigen

toon. Maar — maar ik heb een kleinen hond bij mij...

De burgemeestersvrouw beval boos den hond buiten de deur te brengen.

— Ge zijt zelf een bedelaar, riep zij, en ge brengt dan nog een opeter mee...

— Ach, laat mij mijn hond houden, smeekte Frits. Ik zal zelf minder eten.

Maar de vrouw bleef onverbiddelijk. Gelukkig kwam juist de burgemeester binnen, en Frits sprong hem tegemoet met den uitroep:

— Laat mij toch mijn hond; ik zal er u mijn heele leven voor danken...

Spoedig begreep de burgemeester alles, en aan zijn eigen kinderen denkende, die toch ook hun speelgoed hadden, deed hij een goed woordje bij zijn vrouw, met dat gevolg dat Moor daar voortaan geduld werd. Spoedig wist het heele dorp dat Frits een hond had, en de molenaar die op den burgemeester volgde, riep meermaalen uit:

— Bij mij komt dat mormel niet in huis. Ik zal den jongen die onbeschaamdheid wel afleeren...

De bewuste avond kwam, en anstig trok Frits naar den molenaar. Hij ging op de bank vóór de deur zitten, want naar binnen gaan durfde hij niet.

— Gauw, naar binnen! riep de molenaar, maar laat den hond buiten, hoor!

En met deze sloeg hij met zijn stok naar het dier, dat zich jankend achter zijn meester verschool. De slag trof Frits, maar toen de hond zag dat zijn baas geslagen werd



veranderde zijn angst in woede, en hij werd op zijne beurt aanvaller en vloog den molenaar naar de beenen.

Deze sloeg er nu in den blinde op los, doch zijn meeste slagen troffen Frits, die zijn lieveling poogde te beschermen, tot hij opeens ter aarde stortte. De molenaar had hem met zijn stok aan het hoofd getroffen.

Op het rumoer waren de bewoners van den molen en ook de buren naar buiten geloopen. Zij zagen hoe de molenaar zich verschrikt over den knaap boog. Allen schaarden zich om hen, doch gelukkig opende Frits weer spoedig de oogen.

— Waar is Moor? waren zijne eerste woorden.

De molenaar, beschaamd over zijne drift, antwoordde:

— Ga maar naar binnen, jongen! Gij en de hond zullen het goed bij mij hebben.

De vrouw van den molenaar waschte en verbond de hoofdwonde van Frits, en gaf hem en zijn hond te eten.

Veel werd er over dit voorval in het dorp gesproken, doch het gevolg was, dat Frits en zijn hond voortaan overal geduld werden.

Eens op een dag sprong Moor op en splitste de ooren. Onder het stroo in den stal, waar hij en Frits vertoefden, was eenig geritsel. Moor liet de fijne tanden zien, sprong toe, en bracht zijn jongen baas eene groote rat, die hij had doodgebeten.

Deze heldendaad van den kleinen hond wekte algemeene verbazing en bewondering. Er waren namelijk

veel ratten in het dorp, en de katten durfden de sterke dieren niet aan. Vergif wilde men niet gebruiken voor het vee, en in vallen lieten zij zich niet meer vangen. Moor hield nu groote opruiming, want aangemoedigd door zijne eerste overwinning, werd hij een onvermoeid verdelger van dat ongedierte.

Overal werden Frits en Moor met vreugde begroet, en het scheen dat voor den wees de gelukkige dagen waren teruggekeerd. Ook op het kasteel moesten beiden komen om het van ratten te zuiveren, en zelfs de baron en zijn Johan kwamen naar den dapperen hond kijken.

Johan was veel sterker geworden. Wel was hij nog bleek en schitterden zijne oogen, doch zijne slapeloosheid en zwakte waren grootendeels verdwenen. Dageijks reed hij op zijn paardje lang rond, of doorkruiste met den jager veld en woud. En reeds menig stuk wild had hij thuis gebracht, daar hij reeds goed met zijn geweer wist om te gaan. Eén ding verontrustte slechts de verheugde ouders, en dat waren de uitbarstingen van drift, waaraan hij zich soms overgaf als men hem niet alles zijn zin gaf.

— Hij moet wat meer met knapen van zijn leeftijd omgaan, zei de dokter.

Doch het hielp niet, want met knapen van zijn eigen stand kreeg hij twist, en de jongens van het dorp durfden hem niet tegenspreken. Ze moesten dikwijls op eene gevoelige wijze ondervinden, dat Johan in alles zijn zin wilde hebben.



— Dat gaat niet, zuchtte de baron. Zoo wordt mijn jongen een tyran. Wij zullen het maar aan den tijd overlaten, want gelukkig heeft hij toch een goed hart...

De rattenjacht van Moor had Johan veel genoeg gedaan, en hij overlaadde den hond met liefkoozingen en lekkere beetjes, zonder zich veel om den eigenaar te bekommeren. Hij betreurde het dat Moor zou vertrekken, want de ratten waren verdwenen.

— Om u mijn dankbaarheid te toonen, heb ik een nieuw pak voor u besteld, zeide de baron tegen Frits. Maar zoudt gij mij uw hond niet willen verkoopen?

— Verkoopen! riep Frits verschrikt, terwijl hij zijn armen om zijn lieveling sloeg. Ach, neen! Ik verkoop Moor nooit.

— Nu, ik zie wel, dat gij hem niet missen wilt, sprak de baron, en hij ging weer naar binnen.

Maar Johan bleef staan en zeide beslist:

— Ik wil Moor hebben; hij bevalt mij...

— Hij is mijn eenige vriend, antwoordde Frits terwijl hij zijn hond streelde, die vroolijk tegen hem opsprong. Kom, Moor! ga mee, wij scheiden nooit!

— Ik wil den hond! zoo barstte Johan los, en stampde met den voet.

Doch Frits verwijderde zich haastig, zonder verder eenig antwoord te geven. Denzelfden middag zocht een knecht van den baron hem op, en bood hem namens de-

zen eene groote som voor Moor, doch Frits sloeg het aanbod af, tot groote ontevredenheid der dorpelingen.

Eenige dagen later ging hij met Moor door het bosch, toen hij Johan die op een pony en door een rijknecht vergezeld een rijtoer deed, tegenkwam. Gaarne had hij den jonker willen ontwijken, doch deze reed op hem toe en zeide dreigend:

— Ge weet dat het verboden is hier met honden te loopen; als de jager het ziet, schiet hij hem dood.

Angstig verreed Frits nu voortaan het bosch, maar op zeker dag, het was in den Herfst, dat hij met Moor over een stoppelveld liep, sprong er eensklaps een haas op. De jachtlust van den hond ontwaakte, en hij rende het wild na, dat in het bosch een schuilplaats trachtte te vinden. Frits riep en schreeuwde, maar Moor gaf de jacht niet op. Daar kwamen Johan en de jager te voorschijn en de eerste riep driftig:

— Ziet ge nu wel dat hij den hond op wilddieverij heeft afgericht? Daarom wilde hij hem niet verkoopen..

— Dat geloof ik niet, antwoordde de jager. De hond heeft nog nooit gejaagd...

— En ik geloof het wel...

En rood van kwaadheid rukte Johan het geweer van den schouder en legde aan. Het schot knalde, een klagend gehuil klonk door het woud, en toen de rook was opgetrokken, zag Frits zijn Moor op den grond liggen. Hij snelde naar hem toe en overdekte het lijk van zijn eenigen vriend met liefkoozingen.



Dit alles was zoo spoedig gebeurd, dat de jager het niet had kunnen verhinderen. Vol medelijden naderde hij Frits om hem eenige woorden van troost toe te spreken, maar Johan bleef staan als door den bliksem getroffen. O, hij had nu zoo'n berouw, dat hij aan zijn drift had toegegeven! Hij gevoelde zich als een moordenaar, wreed en onmeedoogend.

Frits lag nu naast zijn Moor op den grond: hij begreep, dat alles voorbij was, dat hij zijn lieveling voor goed verloren had.

— Schiet mij ook maar dood! riep hij eindelijk den jonker toe. Ik heb nu niets meer op de wereld....

— Bedaar maar, jongen! zeide de jager. Ik zal u helpen om uw trouwen hond te begraven.

— Vergeef het mij, Frits! zoo bracht Johan er haerend uit. Ik heb er zoo'n spijt van.

— Vergeven? Nooit! riep Frits. God in den hemel zal er u voor straffen!

En vastberaden stond hij op, nam het lijk van Moor in de armen en ging heen in de richting van het strand.

Medelijdend keek de jager hem na, maar toen hij weer naar Johan zag, schrok hij van diens bleke wangen en diepliggende oogen.

— Gij zijt ziek, jonker! Steun maar op mij, dan zal ik u naar huis brengen.

Met behulp van eenige arbeiders, die in de nabijheid aan het werk waren, werd Johan thuis gebracht. Zijn verschrikte ouders brachten een angstigen nacht door, doch tegen alle verwachting herstelde hij weer spoedig.

Binnen weinige dagen kon hij het bed verlaten, maar hij bleef stil en afgetrokken. Met moeite liet hij zich overhalen om te gaan rijden, maar van de jacht wilde hij niets meer weten.

Zijne ouders spraken niet met hem over het voorgevallene. Zijn vader deelde hem alleen mede, dat hij den burgemeester 500 frank had gegeven, om dat geld voor Frits op de beste wijze te besteden. Johan dankte zijn vader, maar verzocht hem evens van zijn eigen geld een hond te mogen koopen. En de baron, die hem volkomen begreep, deed zijn best een hond te vinden, die zooveel mogelijk op Moor geleek.

Voor Frits gingen de dagen treurig voorbij. Hij had zijn hond op het strand begraven en verder eenige dagen en nachten in de grootste wanhoop in zijn hol doorgebracht. Toen was hij naar het dorp teruggekeerd, had het voedsel, dat men hem gaf, opgegeten. Maar verder antwoordde hij op geen enkel troostwoord, dat de een of ander hem medelijdend toevoegde.

Vervolgens moest hij bij den burgemeester komen, die hem vertelde, dat hij van den baron 500 frank voor hem had gekregen, en die hem nu deelnemend vroeg, wat hij nu wel het liefst wilde hebben.

— Niets! riep Frits uit. Ik verkoop het bloed van Moor niet....

En onverschillig van alles, verliet hij den burgemeester en ging weer naar zijn hol, waar hij wanhopig en morrend bleef zitten. Hij gevoelde elken dag zijn haat



tegen Johan toenemen, en zon er nu op, hoe hij zich eenmaal zou wreken.

Den anderen dag zat hij op het graf zijner moeder. Een koude, snijdende wind kondigde reeds den Winter aan. Daar zag hij Johan aankomen, met een hond aan een touw. Was dat Moor, of bedroog hem zijn gezicht? Neen, Moor kon het niet zijn, dat wist hij wel beter.

— Frits, zoo begon Johan, terwijl hij hem de hand toestak. Vergeef het mij, en neem dezen hond van mij aan....

— Neen! riep Frits terwijl hij opsprong. Ik vergeef het u nooit, en ik wil ook geen anderen hond voor mijn Moor. Ik haat u....

En met deze woorden ijde hij weg. Dat had Johan niet verwacht, en hij bleef nog eenigen tijd op het kerkhof, terwijl hij bitter weende.

Weer verliepen er eenige dagen. Frits zat aan het strand, dicht bij de plaats, waar hij Moor had begraven. De vloed kwam langzaam op, zoodat hij genoodzaak was telkens hooger te klimmen. Daar hoorde hij zich eensklaps bij zijn naam noemen, en hij zag Johan op de glibberige rotsen.

— Kunt gij mij ook hier niet met rust laten? riep Frits toornig. Of wilt gij mij uit mijne laatste schuilplaats verjagen?

— Neen, Frits! antwoordde Johan op smeekenden toon. Ik ben u gevolgd om u nogmaals vergiffenis te vragen. Ik kan nergens rust vinden.

Onwillekeurig werd Frits getroffen, doch hij verhardde zich, en riep boos:

— Ik wil niet van u weten: laat mij met rust...

Hij beklom de rotsen naar zijne schuilplaats. Nog was hij niet geheel boven toen hij een gil hoorde, en naar beneden kijkende, zag hij dat Johan, die hem had willen volgen, van de glibberige rotsen was gestort en nu bewusteloos op het strand lag.

Ha! nu was het uur van wraak gekomen. Weldra zouden de golven den moordenaar van Moor bedekken, en hij zou geen hand ter redding uitstrekken. Zoo zou hij dan gewroken zijn! Johan moest maar verdrinken.

Maar.... eene siddering liep hem door de leden. Dan zou hij immers een moordenaar zijn, en Johan had hem toch om vergeving gesmeekt en hem de hand der verzoening gereikt. Gelukkig! hij had nog pas in gedachte gezondigd, en Frits begon haastig naar beneden te klimmen, tot op de plaats waar Johan bloedend ter neder lag.

Hij had eene diepe hoofdwond en was bewusteloos. Met moeite tilde Frits hem op, doch spoedig bleek het hem, dat hij onmogelijk met dien last naar boven kon klimmen. En de zee steeg steeds en de golven bespoelden reeds zijn knieën. Zou hij dan moeten omkomen? Want Johan verlaten, daar dacht Frits niet aan.

Gelukkig, daar opende deze de oogen.

— Span alle krachten in, en poog naar boven te klimmen, anders zijn wij verloren, riep Frits.



— Johan scheen hem te begrijpen, want met groote moeite stond hij op. Met inspaning van alle krachten hielp Frits hem op eene hoogere klip en zoo telkens hooger naar het hol. Dikwijls schenen de halfbewuste-  
looze krachten te ontzinken, maar het bruisen der golven spoorde hem telkens tot nieuwe inspanning aan.

Eindelijk waren zij boven, maar nauwelijks zag Johan zich buiten onmiddellijk gevaar, of de uitputting overmande hem, en opnieuw zonk hij neer. Frits droeg hem verder en legde hem op het mos in het hol neder. Daarop verbond hij de wonde met Johan's zakdoek, en werkelijk, het bloeden hield op. Maar de bleekheid van Johan's gelaat maakte hem bevreesd. Wat hij nog droog aan het lichaam had trok hij hem aan, en dekte hem verder toe met het mos. Meer kon hij niet doen, want de vloed hield hem gevangen, en uren zouden verloopen eer hij den zieke slechts een droppel water tot lansen kon brengen.

Een zwak gekreun toonde hem aan dat Johan weer bij kennis was gekomen. Ongetwijfeld leed hij veel pijn, en onophoudelijk kermde hij om water, terwijl hij steeds de hand van Frits vasthield. Eindelijk sprak hij allerlei wartaal, en Frits bracht bange uren door. Alle haat en wrok waren nu bij hem verdwenen. Zijne eenige gedachte was, hoe hij den zieke helpen kon.

Daar sloeg Johan de oogen op en erkende Frits. Hij poogde te glimlachen, en fluisterde:

— Ik geloof dat ik ga sterven; maar gij hebt mij vergeven, niet waar?

— Ach, spreek daar niet van! riep Frits weenend. Het spijt mij zoo, dat ik zoo onverzoenlijk ben geweest.

— Ik had u willen vragen mijn vriend te worden, maar nu kan het niet meer. Groet mijn ouders van mij.

Intusschen was de jager op zoek naar Johan. Hij liep over de velden, door het bosch, kwam ook aan de totsen. Maar hij bemerkte niets van de knapen... Ander knechten werden ook uitgezonden. Dorpelingen hielpen mee...

En Frits zat treurig bij Johan. Wat hij aan kleederen te missen had, had hij over den knaap geworpen. Het was nu geheel donker geworden, en hij gevoelde zich erg flauw en hongerig. Den zieke kon hij niet meer zien, maar hij voelde alleen zijn koortsachtig gloeiende handen. O, het werd hem zoo angstig te moede en tusschenbeide had hij het wel willen uitschreeuwen. Het werd ob; het water week terug, en eindelijk was de weg naar het strand vrij. Frits durfde Johan bijna niet verlaten, doch het moest. Wat zouden zijne ouders in angst verkeeren!

Ademloos bereikte hij het slot, waar allen in den grootsten angst verkeerden. Spreken kon hij in het eerst niet, maar stamelend deelde hij hun mee waar Johan was. Zijn haveloos voorkomen en het bloed aan zijne handen wekten achterdocht op, en de bedienden fluis-  
terden:

— Hij haatte onzen jonker. Hij heeft hem zeker bij zich gelokt en toen gewond.



Ook de baron kreeg argwaan, doch hij liet niets bemerken. Met zijn bedienden, van lantaarns voorzien.



volgde hij Frits, en allen waren verwonderd, toen zij na een vermoeienden tocht bij het hol kwamen, waar-

van zij het bestaan zelfs nooit vermoed hadden.

Daar lag de vermiste in een verdooving, waaruit hij door niets was te wekken. Zijn vader knielde bij hem neder en riep vruchteloos bij zijn naam. Het verband was verschoven en een gapende wonde zichtbaar geworden.

De blikken der mannen werden dreigender, en een van hen mompelde eindelijk:

— Die slechte Frits, heeft onzen jonker vermoord.

Johan werd nu voorzichtig naar het kasteel vervoerd, en de baron was te veel met zijn eigen kind bezig, om er op te letten, wat er met Frits gebeurde. Johan werd te bed gelegd, en de dokter kwam. Dien nacht sliep geen der bewoners van het kasteel.

Intusschen zat Frits in den kelder van het slot. Zijn toestand was niet benijdenswaardig, want mocht Johan sterven zonder tot bewustzijn te zijn gekomen, dan zou men hem voor den moordenaar houden.

Eindelijk werd het dag. Frits had toch geslapen. Nu werd hij wakker. De opzichter van het kasteel kwam bij hem.

— En nu deugniet, zult ge eens vertellen, hoe gij den jonker zoo toegetakeld hebt, zei hij.

— Ik heb Johan geen kwaad gedaan, antwoordde Frits.

— Ge liegt... En ik moet de waarheid weten. Ge hebt hem geslagen.

— De jonker is van de rotsen gevallen en zoo is hij verwond. En dan heb ik hem in het hol geholpen en mijn kleeven gegeven, om hem te verwarmen.



— Zoo is het niet gebeurd!

— Jawel...

— Ik zal het u eens vertellen, hernam de opzichter. Ge hadt haat voor den jonker. Durft ge dat af te liegen...

— Het is waar.....

— Ge wildet zelfs geen hond van hem aannemen. En gisteravond hebt ge den jonker op het strand ontmoet en hem aangevallen. En om dan aan een ongeluk te doen gelooven, bracht ge hem in het hol. Om ons nog meer te bedriegen, gaaft ge hem uw kleeren. Ge wildet u medelijgend toonen, maar gij zijt een moordenaar...

— O, laat ik u alles vertellen smeekte Frits.

— Zwiĳg maar! Ge liegt toch! Straks komt de politie u halen. En ge zult zwaar gestraft worden. Ge zijt een slechte jongen.

— Ik heb geen kwaad gedaan! riep Frits heftig.

— Nog brutaal zijn ook... Als een vagebond hebt ge rond gezworven.... En nu zoudt ge u braaf willen voordoen.... Maar ge krijgt uw loon!

De opzichter liet Frits weer alleen. De arme jongen barstte in tranen uit.

---

Daarboven op het zachte bed lag Johan. Ook hij werd wakker. En hij zag zijn ouders en den dokter, die angstig bij hem stonden.

— Waar is Frits? riep Johan uit.

— Waarom wilt ge Frits zien, lieveling? vroeg zijn vader.

— Hij heeft me 't leven gered...

— Frits u 't leven gered? Heeft hij u niet geslagen?...

— O, neen.... Ik viel van de rots... ik was erg gewond Het water kwam op. En toen heeft Frits me geholpen....

De jonker vertelde het gebeurde. Het was wel met zwakke stem maar ieder verstond hem.

De baron was beschaamd. Haastig zond hij om Frits. De arme knaap hoorde voetstappen en meende dat de politie hem nu kwam halen.

Maar een knecht van 't kasteel zei vriendelijk:

— Sta op Frits.... We hebben allen verkeerd gehandeld. De jonker heeft verteld wat er gebeurd is. Ge zijt een flinke, brave knaap.

Wat klonken die woorden Frits heerlijk toe! Hij werd naar boven geleid.

— Frits, Frits, zei Johan...

Ieder ontroerde. De jonker drukte zijn redder zoo innig de hand.

— Frits, zei de baron, van nu af is het gedaan met uw avonturen en uw zwerven. Ge zult ons kind zijn en op het kasteel wonen. Wij willen voor u ouders zijn.

En de baron meende het. Na veel avonturen kreeg de wees een opvoeding als de jonker zelf. Johan was zijn beste vriend. En een zwarte hond die ook Moor heette, vergezelde hen veel.

Frits mocht lang leeren. En later werd hij de opzichter van 't kasteel...



## DE KLEINE HELDIN.

Mina woonde erg eenzaam aan de spoorlijn. Vroeger zat ze veel bij moeder. Toen was ze nog heel klein. Maar moeder was gestorven. En nu bleef Mina met vader den spoorwegwachter alleen. Ze had nog een broer, maar die was verder weg aan de lijn in dienst. Hoe klein ook, toch was Mina huishoudstertje van vader.

Zij was reeds negen jaar, eer zij naar school ging, want voor een klein kind was het ook haast niet te doen, elken dag bijna twee uur te loopen, een uur heen en een uur terug, eer zij het schoolgebouw in het naaste dorpen bereiken.

Om met hare schoolmakkertjes te spelen, daartoe had zij geen tijd, want kwam zij eindelijk thuis, — de middaguren bleef zij over, — dan wachtten haar de huiselijke bezigheden. Ze moest ook de geit verzorgen, die de noodige melk leverde.

In den laatsten tijd vooral had zij het bijzonder druk. Vader was ziekelijk geworden; hij kon haar dus niets meer uit de hand nemen, wat anders zijn gewoonte was. Ja, zijn toestand was in den laatsten tijd zoo verergerd, dat Mina aan broer Piet had moeten schrijven, om de directie van den spoorweg te vragen, vaders wachtpost te mogen overnemen. Broer Piet toch was aan dezelfde

spoorweglijn als wisselwachter geplaatst, doch aan een ver verwijderd station.

Op een middag, kwam Mina, verhit door de Zomerzon, uit de school thuis. Zij had meer haast gemaakt dan gewoonlijk, want vader was niet wel geweest, toen zij 's morgens wegging. Zij had zelfs voorgesteld thuis te blijven, doch de oude man had haar geantwoord:

— Wel neen, Mien! ga maar. Het zal nog wel schicken, en bovendien zal Piet nu wel spoedig komen....

Reeds op eenigen afstand bespeurde zij tot hare groote verwondering, dat de brug nog openstond. Zoo lang haar heugde was die om dezen tijd gesloten geweest Vóór den trein die om 5,14 ure passeerde. Met den staarenden blik op vadershuisje gericht, versnelde zij haar stap, in de verwachting hem naar buiten te zien komen om de brug dicht te draaien; doch niets van dit alles gebeurde.

Ademloos bereikte zij het huisje, opende de deur, maar bleef roerloos van schrik staan. Vader lag in zijn armstoel, bleek en met gesloten oogen.

— Vadertje! riep zij, wordt toch wakker. De brug is nog open en spoedig zal de trein komen! Maar zij kreeg geen antwoord; roerloos lag de wachter daar en alleen zijn benauwde ademhaling bewees, dat hij nog leefde.

Wat nu te doen? Haastig nam het arme kind een kom water, en prenkde een weinig van het koele vocht in vaders gezicht. De bewustelooze opende een oogenblik



de oogen, poogde op te staan, doch viel weer neder, terwijl hij stamelde:

— De brug! De brug dicht!

Weer liep Mina naar buiten en naar de brug, maar hoe zij ook hare krachten inspande, zij kon het ijzeren gevaarte niet in beweging brengen. Van waar kon zij hulp bekomen? De naaste bureu woonden nog zeker een half uur weg! En zij wist maar al te goed: de trein was reeds in aantocht, en bracht honderden menschen mede, en die arme menschen moesten allen den dood vinden in de diepe rivier!

Maar dat moest zij verhinderen! Dat was zij als de dochter van den spoorwegwachter verplicht en ijlings liep zij weder naar binnen en greep, wat haar het eerst voor de hand kwam, haar witten zak, waarin zij hare boterhammen boeken en haar breiwerk mede naar school nam.

En nu tusschen de rails den trein tegemoet. Aan de eene zijde de steile hoogte, aan de andere de diepe rivier, en vóór haar in de verte het ijzeren gevaarte, dat daar vliegensvlug kwam aansnellen, een wissen ondergang te gemoet zoo zij niet...

En met den zak zwaaiend ijlt Mina voort over de houten liggers, die haar loop meer bemoeilijken, dan wel gemakkelijk maken.

Zou men haar tijdig genoeg zien om nog te kunnen remmen? Zou zij niet verpletterd worden, vóór nog de trein had kunnen stoppen? Als die arme, niets kwaads vermoedende reizigers maar gered werden...

Duidelijk hoorde zij reeds het zware: «hug, hug!» van den naderenden trein. Als wanhopig zwaaide zij met den zak, doch bliksemsnel bleef hij naderen. Maar was het zinsbedrog of werkelijkheid? Verminderde de trein niet zijn vaart en hoorde zij niet het fluitje, ten bewijze dat zij was opgemerkt?...

Goddank, het was werkelijkheid. Op slechts weinige schreden afstand bleef de trein staan, en werd Mina door de verwonderde conducteurs omringd, terwijl verscheidene reizigers nieuwsgierig hun hoofd buiten de raampjes staken.

Het arme kind kon niets anders uitbrengen dan «de brug open», en verloor toen het bewustzijn, maar toen zij de oogen weer opende, lag zij in de armen van broer Piet. Welk een onverwacht geluk; door haar moed had zij ook haar broeder het leven gered!

---

Hier eindigt deze korte doch ware geschiedenis. Nog een enkel woord tot besluit.

Mina's oude vader is dood en rust onder de zoden van het dorpskerkhof, doch broer Piet heeft zijne plaats als spoorwegwachter ingenomen en de jonge man vervult trouw zijn plicht. Wel woont zijn zusje nog bij hem in, doch behoeft zij het huishouden niet meer waar te nemen, daar zorgt de vrouw van Piet wel voor.



Nog slechts korten tijd en dan gaat Mina broer en zus verlaten, want eenige vermogende reizigers, die haar hun leven danken, zullen haar een goede opvoeding laten geven, zoodat het lieve kind eenmaal in staat zal zijn voor zich zelve den kost te winnen.

—En wat wilt gij wel worden? hebben zij haar gevraagd, en blozend heeft het meisje geantwoord: «Schooljuffrouw».

A. S. R. nz.

EINDE.